

Data publikacji: 15-12-2021

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 15 grudnia 2021 r.

Druk nr 576 Z

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI ŚRODOWISKA
oraz
KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO SPRAW KLIMATU
*(wraz z zestawieniem wniosków)***

Komisje, na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2021 r. rozpatrzyły wnioski zgłoszone w toku debaty w dniu 14 grudnia 2021 r. nad ustawą

o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody

i przedstawiają Wysokiemu Senatowi następujące stanowisko:

- **Wysoki Senat raczy przyjąć wnioski zawarte w pkt II ppkt 1-3.**

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Środowiska
(-) Józef Łyczak

Przewodniczący Komisji
Nadzwyczajnej do spraw Klimatu
(-) Stanisław Gawłowski

ZESTAWIENIE WNIOSKÓW

do ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody

I.	Wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.	Wniosek KŚ
II.	Wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy:	
1)	w art. 1 wyrazy „uchyla się art. 14b” zastępuje się wyrazami „w art. 14b uchyla się ust. 2 i 3”;	Poprawka KNSK poparta przez połączone komisje
2)	w art. 2 w pkt 1, ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Odstępstwo od zakazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, nie dotyczy gatunków objętych ochroną ścisłą oraz gatunków wymienionych w załączniku II lub IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także chronionych gatunków ptaków.”;	Poprawka KNSK poparta przez połączone komisje
3)	w art. 2 w pkt 2, w art. 52b: a) w ust. 2 wyrazy „i realizacji” zastępuje się wyrazami „, realizacji oraz monitoringu skutków”, b) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej: 1) na etapie przygotowawczym – mają na celu zapewnienie jak najlepszej ochrony gatunków występujących na powierzchni, na której prowadzone będą działania; w tym celu wymagania dobrej praktyki uwzględniają: a) konieczność dokonania przez właściciela lasu przeglądu	Poprawka KNSK poparta przez połączone komisje

danych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania na powierzchni, na której będą prowadzone te działania; ustalając zakres przeglądu danych należy mieć na uwadze konieczność pozyskania części danych na wniosek, w tym w szczególności w przypadku, w którym prace obejmują obszary objęte ochroną,

- b) konieczność przeprowadzenia wizji terenowej we fragmencie lasu, w którym planowane są te działania, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania, przy udziale osób posiadających odpowiednie wykształcenie,
  - c) konieczność oznakowania przez właściciela lasu:
    - drzew dziuplastych, drzew z gniazdami ptaków o średnicy powyżej 25 cm, w szczególności gniazd wieloletnich, stanowisk chronionych mchów,
    - innych niż wymienione w tiret pierwszym stanowisk lęgowych ptaków, w szczególności gniazd jednorocznych,
    - innych niż wymienione w tiret pierwszym i drugim stanowisk, na których występują gatunki chronione, oraz miejsc istotnych dla gatunków chronionych takich jak drzewa martwe i zamierające, które należy zachować,
  - d) potrzebę zachowania i odtworzenia różnorodności biologicznej w obrębie leśnym;
- 2) na etapie realizacji:
- a) w odniesieniu do gatunków objętych ochroną ścisłą, a także tych wymienionych w załączniku II lub IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ich naturalnym zasięgu oraz gatunków ptaków, o których mowa w dyrektywie Parlamentu

Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 193 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019. str. 115), zakazują:

- umyślnego chwytania, okaleczania lub zabijania dziko występujących okazów tych gatunków,
- umyślnego niszczenia jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych okazów tych gatunków,
- pogarszania stanu i niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania okazów tych gatunków,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień okazów tych gatunków,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia okazów tych gatunków, w szczególności w okresie rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji,
- stosowania chemicznej ochrony lasu podczas sezonu lęgowego ptaków i nietoperzy w obszarach Natura 2000, w których gatunki ptaków i nietoperzy stanowią przedmiot ochrony danego obszaru,
- stosowania zrębów zupełnych w odległości minimum 2 wysokości drzewostanu od brzegu rzek, jezior, torfowisk i źródlisk, na obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego,
- wprowadzania do lasów gatunków obcych dla kraju, ze szczególnym uwzględnieniem tych o potwierdzonej lub potencjalnej inwazyjności,
- działań związanych z pozyskaniem surowca drzewnego na siedliskach bagiennych,

- usuwania karp korzeniowych i pniaków, które powinny być pozostawiane w lesie, a także zagęszczania gleby,
- b) uwzględniają nakaz:
- ochrony mikrosiedlisk przez pozostawienie w lesie naturalnych elementów ekosystemu, w tym w szczególności wykrot, leżanin, drzew zamierających, martwych stojących, dziuplastych, z próchnowiskami, pustkami pod korzeniami i wszelkich innych drzew biocenotycznych, z wyjątkiem sytuacji, w której ich usuwanie jest konieczne dla ochrony gatunków i siedlisk będących przedmiotem ustanowionych form ochrony przyrody lub ze względu na wymogi bezpieczeństwa publicznego, przy czym drzewa biocenotyczne ścięte dla zapewnienia bezpieczeństwa należy pozostawiać na gruncie do naturalnego rozkładu,
  - pozostawienia biogrup o wielkości co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu, w każdym wydzieleniu leśnym poddanym cięciom rębny, a w miarę możliwości pozostawiania w każdym wydzieleniu leśnym 5% biogrup w taki sposób, by łączyły się z biogrupami pozostawianymi w sąsiednich wydzieleniach leśnych, tak aby powstawały jak największe, zwarte, a przez to bardziej stabilne płyty lasu do naturalnego rozpadu i odnowienia,
  - pozostawienia w lasach o funkcji ochronnej możliwie największej ilości oraz zróżnicowanych form martwego drewna, nie mniej niż 20–30 m³/ha w lasach iglastych, 30–40 m³/ha w mieszanych lasach górskich oraz 30–50 m³/ha w liściastych

lasach niżowych; do zwiększenia zasobów martwego drewna wykorzystuje się w pierwszej kolejności naturalne wydzielanie się drzew oraz lokalne zaburzenia,

- zapewnienia w drzewostanach obecności drzew, w których szczególnie łatwo mogą tworzyć się mikrosiedliska nadrzewne, w tym pozostawianie drzew ponad stuletnich na kolejne pokolenia drzewostanu oraz zapewnianie obecności co najmniej 10% udziału w składzie gatunków, w których łatwiej tworzą się dziuple,
- ograniczenia wycinki stref ekotonowych, a tam, gdzie zostały zniszczone i brak jest możliwości szybkiej naturalnej odnowy – odtwarzania ekotonów, w szczególności przez sadzenie odpowiednio dobranych drzew i krzewów,
- wykorzystywania przy odnowieniu lasu istniejących już odnowień naturalnych drzew i krzewów, a także inicjowania, utrwalania i rozwijania nowych odnowień naturalnych pożądaných gatunków, przy czym wykonując sztuczne odnowienia i zalesienia należy uwzględniać regionalne uwarunkowania przyrodnicze oraz warunki siedliskowe i stan środowiska przyrodniczego,
- ochrony zasobów wodnych w lasach poprzez naturalną retencję wody w ekosystemach, powiązaną z ochroną siedlisk i gatunków zależnych od wody; w tym celu należy uwzględnić zakaz:
  - – prowadzenia zrywki korytami potoków i w strefie minimum 50 m od koryta cieków,
  - – prowadzenia oprysków chemicznych nad siedliskami wodnymi,
  - – odnawiania rowów odwadniających w lasach,

- odwadniania zabagnień, nawet gdy w ich wyniku fragment drzewostanu zamiera lub jest trudno dostępny,
- – cięć na terenach, gdzie las ogranicza spływ powierzchniowy po ulewnych deszczach,
  - – użytkowania drzewostanów w siedliskach bagiennych,
  - – prowadzenia zrywki drewna w poprzek potoków w miejscach do tego nieprzystosowanych,
  - zachowania, w odległości minimum 2 wysokości drzewostanu od brzegu rzek, jezior, torfowisk i źródlisk, drzew zapewniających ocienienie akwenu i dostawę rumoszu drzewnego, a także zwalonych pni, podszytu i dużych kamieni, w celu ułatwienia zwierzętom dostępu do wody oraz ich migracji,
  - ograniczenia tworzenia nowych i rozwoju sieci istniejących szlaków zrywkowych, a po zakończeniu prac leśnych ograniczenia szkód powstałych w wyniku prowadzenia zrywki drzew, dążenia aby powstałe w gruncie oraz roślinności naprawienia i przywrócenia były jak najbardziej zbliżone do stanu, który istniał przed rozpoczęciem prac leśnych,
  - utrzymywania enklaw śródleśnych, w tym polan i łąk, na których stwierdzono stanowiska gatunków chronionych związanych z terenami otwartymi, w niepogorszonym stanie przez usuwanie, w razie potrzeby, drzew i krzewów oraz koszenie z usuwaniem biomasy,
  - promowania naturalnego odnowienia lasu oraz, w miarę możliwości, ograniczania odnowienia sztucznego do miejsc, w których jego użycie ma

uzasadnienie, w szczególności w lasach o funkcji produkcyjnej lub tam, gdzie z różnorodnych przyczyn odnowienie naturalne nie jest możliwe do uzyskania,

- stosowania rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia, z jednoczesnym podniesieniem wieku rębności poszczególnych gatunków drzew w uzasadnionych przypadkach, w szczególności w lasach o funkcji ochronnej,
- ograniczenia stosowania chemicznych metod ochrony lasu wyłącznie do lasów o funkcji produkcyjnej i wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, w których metody biologiczne i mechaniczne ochrony lasu nie mają szans powodzenia; dopuszcza się użycie chemicznych metod ochrony lasu tylko po dokonaniu szerokiej analizy długofalowych przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych skutków ich zastosowania oraz sprawdzeniu ich zgodności z istniejącymi planami i aktami, takimi jak m.in. plany zadań ochronnych, plany ochrony, zakazy dla poszczególnych form ochrony przyrody, systemy certyfikacji gospodarki leśnej, oraz po rozpoznaniu występowania gatunków wrażliwych i potencjalnie zagrożonych użyciem przedmiotowych metod;

3) na etapie monitoringu – uwzględniają potrzebę przeprowadzenia:

- a) badania stanu zasobów martwego drewna,
- b) badania skutków oprysków chemicznych,
- c) monitoringu efektów zmian klimatycznych dla lasów oraz poszczególnych gatunków i populacji drzew leśnych.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Prowadzenie prac naruszających wymogi wskazane w ust. 4 pkt 2 lit. a tiret pierwsze do piąte wymaga uzyskania przed rozpoczęciem prac zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową na podstawie art. 56 ust. 4.”.